

Santa Margalida

TRIMESTRAL - MARÇ 1993 - P.V.P 200Pts.

NÚMERO 17

CASES DE SON REAL.

C/. Miguel Ordinas, s/n
Tel. 52 38 32 07450 Sta. Margalida

BAR ESTELRICH

Pl. Abaurador, 5 - Tel. 52 32 23

Ctra. Vieja de Buñola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

CARPINTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
07450 Sta. Margarita

Optica Ca'n Picafort

- Lentes de contacto
- Gafas graduadas
- Gafas de sol
- Termómetros

Paseo Colón, 92 • Tel. 85 15 36
CA'N PICAFORT

**ESTAMOS CON
LA GENTE
LOS DIAS DE FIESTA,
Y TODOS LOS DEMAS.**

Hnos. OLIVER, c.b.

C.I.F. E-07.492440

CRISTALES Y ALUMINIOS

MAMPARAS BAÑO
PERSIANAS
BARANDILLAS
CELOSIAS

C/. Miquel Ordines, 37 07450 - SANTA MARGALIDA
Tel. Taller: 52 38 89 (Mallorca)
Tels. Part.: 50 53 42 - 52 38 24

Carpintería Mecánica

ESTELRICH Y HNOS. PERELLO

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25 Sta. Margarita

**Revista Santa
Margalida**

Número 17
Març 1993
(Trimestral)

Obra Cultural Balear de
Sta. Margalida

Direcció

Rafel Bordoy i Pomar

Redacció:

Antoni Màs
Antoni Ferrer
Joan Malondra
Guillem Crespi
Josep Gayà
Maria Fornés
Mateu Amorós

Col·laboren :

Mn. Antoni Rubi
Jordi Caldentey
Mateu Ferrer
Maria Morey

Fotografia:

Rafel Bordoy

Fotografia portada

Miquel Estelrich

Disseny i maquetació:

Miquel Bordoy

Fundador:

Nicolau Pons

Imprimeix:

Gráficas Salas, S.A.
Palma

Dipòsit Legal: 495-1989

Adressa:

C/ Xaloc s/n
Santa Margalida

LA REDACCIÓ D'AQUESTA REVISTA VOL MANIFESTAR QUE SOLS EXPRESSEN LA SEVA OPINIÓ L'EDITORIAL I ELS ARTICLES SIGNATS PER LA REDACCIÓ. ELS ALTRES SÓN RESPONSABILITAT DELS AUTORS QUE EXERCITEN EL DRET DE LA LLIBERTAT D'EXPRESIÓ MITJANÇANT LA REVISTA.

Editorial

Una situació difícil

Que la vila de Santa Margalida, millor dit, el seu ajuntament, es troba en una mala situació econòmica no és un secret per a ningú, i si no que ho preguntin a la gent que fa carreró a la Casa de la Vila intentant cobrar alguna factura i sense aconseguir-ho, degut a que les arque es troben més eixutes que un terròs en el mes d'agost. I el tros bò és que la culpa no és de ningú, al manco de ningú en particular, aquest pic aquesta senyora tan lletja es troba tan repartida que sembla que no és de ningú.

Sens dubte una cadena d'actuacions dels nostres polítics, dels nostres administradors, des de fa molt de temps, i la creença que la borsa dels pressuposts no tenia fi, ens han portat a la situació actual, a la qual sembla que ha arribat el moment i hora d'investir-la de front i de mirar de posar-li remei més aviat que de pressa.

Però encara és l'hora que el ciutadà ha de tenir coneixement, per boca dels responsables municipals, de la greu situació que s'ha generat i de les mesures que s'han pres o s'han de prendre per tal de resoldre el problema; pensam que és hora de posar fil a l'agulla, però també és ben hora de que el margalidà en pugui estar-ne enterat, per medi dels seus regidors. No fa encara massa temps que

passaren les eleccions municipals i el ciutadà encara pot recordar que una de les promeses que feren tots i cadascun dels representants dels partits que es presentaren a les eleccions, va esser la claretat d'actuació i tenir informats als ciutadans de l'actuació municipal, en tot moment, i que aquesta claretat i informació serien les línies en que es mourien els elegits.

Creim que ha arribat el moment de complir la promesa i que els margalidans sàpiguen fins a on és de greu la situació, com es pensa resoldre, com s'han de gastar els doblers, com s'ha de seguir endeutant el nostre ajuntament, si es seguirà endavant amb la política de realitzacions, gastant un doblers que no tenim.

Pensam que el moment és difícil per a tot hom, però en aquestes cojuntures és quan es fa necessari una bona administració i que els ciutadans, que el cap i a la fi són els que paguen, puguin saber per on se'n van els seus doblers.

Fa pocs dies que s'han aprovat els pressuposts per a l'any que ve, l'equip de govern ens diu que hi ha una sustanciosa rebaixa en les despeses i l'oposició ens diu que això no és cert del tot. A veure idò si uns i altres expliquen als ciutadans els seus punts de vista i per ventura ho podrem entendre.

Sobre Normalització Lingüística

En el Ple Municipal del dia 28 de gener hi va haver diferents punts, referits al mateix tema, que es fa necessari comentar amb una mica d'atenció:

En el primer dels punts esmentats es va aprovar per unanimitat incloure una partida presupostària de 500.000 pessetes en el pressupost Municipal, per a Normalització Lingüística.

En el segon s'acordà la creació de la Comissió Informativa Permanent per a la Normalització Lingüística, donant un termini de vuit dies perquè els partits polítics que encara no hi formen part puguin presentar els seus representants, actualment formaven la comissió els següents membres: Antònia Quetglas, Rafel Roig i Martí Monjo.

Un altre punt com era el nomenament del funcionari, Guillem A. Crespí com a Coordinador Lingüístic de l'Ajuntament va quedar sobre la taula, amb els vots de CPU, UDI i Rafel Payeras, i els vots en contra de

que l'assumpte quedàs pendent, del PSOE, el batle, Jaume Ribot, Antònia Quetglas i Rafel Roig.

També es va aprovar inicialment el Reglament de Normalització Lingüística, amb els vots a favor del PSOE, el Batle, Antònia Quetglas i Rafel Roig, els vots en contra de CPU, Sebastià Fornés i Melcior Salas i les abstencions de Jaume Alós i Rafel Payeras.

Fins aquí no hi hauria res a dir, si tenim en compte que cadescú pot estar a favor del que li doni la gana i fer els comentaris que li semblin oportuns, com els que feren alguns regidors, però en front de la seva llibertat per aprovar o rebutjar el que vulguin, està la nostra llibertat d'opinar el que ens sembla sobre el tema.

I ens sembla que alguns dels nostres regidors, més bé diríem polítics ja que sols motivacions polítiques o personals poden justificar certes actituds i comentaris, aquests polítics idò es troben ancorats en unes posicions que pot ser haurien estat correctes fa quaranta o cinquanta anys, però que avui estan ja més que superades, com així sembla que ho entengué la regidora Antònia Quetglas.

Pensem que el tema de Normalització Lingüística hauria d'estar més que resolt en el nostre

municipi. Que no passin pena alguns regidors que no es tracta d'anar en contra de ningú, els castellano-parlants estan més que defensats en quant a la seva llengua, ara del que es tracta es de defensar la nostra, la que parlem i la que parlàvem quan vàrem dir la primera paraula, i posar-la en un terme d'igualtat amb les altres, siguin majoritàries o minoritàries; una democràcia es caracteritza més per el respecte a les minories que per la voluntat de les majories.

Pot ser haurem de prendre mostra de Puerto Rico que ens ha donat un exemple que caldria aprofitar, aquella gent que des de fa molts d'anys parlava el castellà, ha rebutjat la imposició de l'anglès com a llengua administrativa i oficial, i un dels seus arguments, entre d'altres, es troba el de que no volen una llengua pels rics i una altra per als pobres. Aquí això ja ho hem tengut, els pobres a Mallorca xerraven en la nostra llengua -que xerram des de fa més anys que els de Puerto Rico el castellà- i les famílies que volien "esser més" parlaven el castellà als seus fills.

Per tant voldríem dir al nostre Ajuntament, i ho deim invocant el nostre dret d'opinió, que en el tema de la nostra llengua sols calen unanimitats.

L'Equip de Redacció

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/ Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita, Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

10è Aniversari de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears

Amb motiu del 10è. aniversari de l'Estatut d'Autonomia, el President del Parlament ens remet un escrit que reproduïm a continuació:

"Trobar-nos davant el desè aniversari de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears és un esdeveniment molt notable dins la nostra història política. Al marge del grau d'entusiasme o de crítica que ens inspire el tipus d'estatut de què disposam i del model d'autonomia que hem sabut desenvolupar, allò cert és que ens cal de ser profundament conscients del que ha representat fins a hores d'ara l'autonomia.

És prou cert que l'actual és la primera vegada que les Illes Balears s'han posat d'acord per tal de viure i conviure dins el mateix marc d'autonomia política. La de l'any 1931 va resultar un fracàs i mai no arribà a néixer. Però les èpoques d'interdependència política i institucional són prou abundants a les pàgines de la història. Des del temps del Regne de Mallorca fins a la més recent etapa de la Diputació Provincial, de caràcter administratiu, les Illes Balears han conegut i practicat diferents models de conveniència institucional i política, aplegant totes les illes entre sí. Cadascun ha donat millors o pitjors fruits, segons l'època i les circumstàncies històriques. Però la present crec que és la més estimable de totes. Diverses són les raons, que tot seguit resumesc.

Amb caràcter general esmentaré les raons conceptuais que així m'ho fan veure, com ara el fet de ser la nostra una autonomia basada en la

democràcia representativa i plural. També és important l'existència d'un parlament com a poder legislatiu format per sufragi universal -un valor polític que vull subllar- i, per últim, d'un govern políticament responsable davant la cambra.

Aquestes característiques institucionals són de primer ordre, i sens dubte determinen una qualitat política ben notable i que no trobam a cap altre experiment d'interrelació a les Illes en altres èpoques històriques. Això és, per tant, privatiu del moment actual.

Ara bé, amb caràcter específic, el sistema polític i autonòmic que tenim ha permès que, per primera vegada, les anomenades part forana, ciutat i illes menors convisquin políticament sense recels, tot col·laborant obertament en un mateix projecte d'autogovern i autonomia. La ideologia dels grups polítics és el factor que determina els moviments d'opinió, però de cap manera la procedència territorial dels representants polítics. En conseqüència, hem superat, a la fi, dins la nostra història, els enfrontaments territorials.

Des del punt de vista de la història social i de relacions humanes, aquest període de deu anys ha demostrat que la convivència és possible a les Illes Balears, sense haver de renunciar a la personalitat de cada illa

o de cadascun dels pobles de l'arxipèlag.

Aquest aspecte el consider tan transcendent que per ell mateix justifica l'experiència autonòmica. Tanmateix, però, també ens ha de donar força per avançar en aquest camí de l'autonomia perquè no ha assolit, ni molt manco, les cotes desitjables.

No cal allargar ara aquest article en relació als dèficits estatutaris, però és oportú recordar que no renunciem a una millora competencial ni tampoc d'arribar a gaudir d'un model de financiació autonòmica més perfeccionat que l'actual. Al·ludesc al sistema dels concerts econòmics. A més a més, per últim, ens hem d'imposar l'obligació parlamentària d'aconseguir el reforçament autonòmic i competencial dels consells insulars, que representen el segon esglau del repartiment del poder autonòmic a les Illes Balears. Això està per fer, i bo serà que comencem per reconèixer-ho com a reptes de resposta pròxima."

EL PRESIDENT DEL PARLAMENT
Febrer del 1993.

AHORA SÍ!!

**COMPRE SU
MOUNTAIN-BIKE
EN UN
ESTABLECIMIENTO
ESPECIALIZADO**

**DESDE 3.000 Pts. al mes...
LA BICICLETA QUE USTED ELIJA!!**

**COMERCIAL
HNOS. ALOMAR**

C/. Juan Monjo March, 31
SANTA MARGALIDA
Tel. 52 33 33

SERVICIO OFICIAL FORD

C/. Miguel Ordinas, 35
Tel. Taller 52 33 77
Tel. Oficina 52 33 33
07450 St.ª Margalida

A la Vila Passen Coses...

Un Nadal distint

En aquesta societat nostra, en aquesta Vila nostra que tantes coses fa per als vells, fins el punt que sembla que sols la "Tercera edat" compte a l'hora de programar actes i festes, pot ser ens ha passat per alt la iniciativa d'un grupet de joves que, amb més o manco encert i amb molt poca, quasi nula, ajuda de part dels responsables de l'ajuntament, han intentat fer-nos participar d'un Nadal distint, no massa entès per part de la majoria de gent però fet amb una il·lusió i amb un entusiasme prou prometedors si es persevera i es corregeixen algunes

deficiències que sols la manca d'experiència n'ha estat la causa de que no sortís tot tal com ells volien.

Aquests joves idò varen intentar omplir amb la seva iniciativa un buit a les festes nadalenques, que mostraven, com únic signe de la seva presència, unes tires de llums penjades pels carrers de la Vila i poca cosa més. Ells, els joves, varen organitzar per ventura l'únic betlem vivent de tota la comarca i pot ser de tota Mallorca, amb el cant de la Sibila i de l'àngel de cara a la foscor i a l'amplària de la plana de Santa Margalida en la nit de Nadal.

En Voltacantons.

Deixem de banda alguns errors en l'organització que són millorables i pot ser haurien millorat amb una mica més de recolzament del que tengueren els organitzadors i deixem que sobresurti l'esforç posat a contribució i l'encert de la idea que, amb uns quants retocs, podria haver sortit meravellósment bé.

Iniciatives com aquestes són les que li manquen al nostre poble i que pensin els qui comanden que valdria la pena ajudar de tant en tant a la gent jove encara que no estigui en edat de votar.

Ajuntament

A la sessió Plenària Ordinària celebrada per l'ajuntament, el 28 de gener de 1993, es varen prendre una sèrie d'acords d'alguns dels quals en donarem compte:

„S'aprova la rectificació del

Padró Municipal d'habitants que queda de la següent manera: Població de Dret a 1 de gener de 1992: homes, 2908; dones, 2950; total 5858.

Altes des de 1-1-92 a 1-1-93: homes, 346; dones, 301; total, 647. Baixes des de 1-1-92 a 1-1-93: homes, 99; dones, 99; total, 198. Població de Dret a 1-1-93: homes, 3115; dones, 3152; total, 6307.

Com podem veure s'observa un creixement important del nostre municipi.

.-Per unanimitat es va acordar acollir-se al Pla de Millorament de Façanes de 1993 promogut per la Conselleria de Cultura del Govern Balear, consignar en el Pressupost Municipal per al present exercici, la quantitat de 1.500.000 pessetes, com aportació municipal per destinar al citat Pla.

.-Sol·licitut de subvenció al CIM pels Serveis Socials per a 1993.

Per unanimitat s'acorda sol·licitar del CIM:

Servei d'ajuda a domicili-menjador social, amb un cost de 5.671.348 pessetes.

Prospecció de minus-vàlues, amb un cost de 908.993 pessetes.

Informació i tractament de la demanda- Ajudes no tècniques, amb un cost de 1.358.933 ptes.

Articulació entre els serveis Socials de l'Ajuntament, amb un cost de 878.933 ptes.

Prevenió i reinserció social-Atenció integral en el camp de la infància, amb un cost de 798.933 pessetes.

.-Comprometre's l'Ajuntament a consignar en el pressupost Municipal de 1993, la consignació pertinent per afrontar l'aportació municipal.

Pressuposts Municipals 1993

El nostre Ajuntament ja ha aprovats els pressuposts municipals per a 1993, quantant amb els vots de la majoria de govern.

Resulta que la xifra total

està en 658.602.000 de pessetes, i si ens fixam amb els números, veim que hi ha una reducció considerable en relació a l'any passat que pujaven la quantitat de 1.447.050.523 de pessetes, i així ens ho han dit des de la majoria municipal. Mirant damunt damunt podem veure que la diferència més grossa i més destacada es troba en el capítol: "Inversiones Reales", 711.524.136 pessetes l'any 1992 i 88.321.000 l'any 1993.

Vistes idò les xifres sembla que resulta clar, però, com que en coses de l'administració i de la política a vegades dos i dos no fan quatre, i no tot és el que sembla,

l'oposició diu que això no és del tot cert i aporten raons per a tal afirmació.

Entre algunes consideracions de l'oposició (Grup Socialista) hi trobam que a la vista dels pressuposts dedueixen: "Un fort endeutament i manca de liquidesa, una manca d'inversió i ingressos ordinaris insuficients". al mateix temps opines que els pressuposts són conseqüència "d'una política feta sense rigor, d'amiguisme polític i electoralista".

Pensa el Grup Socialista que determinades partides del capítol d'ingressos són inviables a nivell de realització, es a dir que no

Dues nines a la família Cifre-Calafat

Dos nins a la família Vanrell-Borràs

entraran els doblers que es pensa.

Que la partida de personal està socialment mal repartida i en donen una bona catefa de motius.

Amb una paraula, que, segons el grup Socialista hi hauria bastant que discutir sobre els pressuposts de l'any 1993.

Esperem, com ho demanem a l'Editorial d'aquest número que tant l'oposició com el grup de Govern es decideixin a explicar-ho al ciutadà.

Bessons

Hem vist que la població de Santa Margalida ha augmentat aquest darrer any i més augmentarà si "La Cigonya" s'acostuma a portar els nins de dos en dos com ho ha fet en poc temps a les llars de les famílies Cifre-Calafat i Vanrell-Borràs, a les quals i des d'aquestes pàgines volem donar la nostra enhorabona.

Les Monges Agustines a la Vila

El col.laborador d'aquesta revista, Mn. Antoni Rubí, que tantes coses ens fa conèixer del nostre poble, mitjançant aquestes pàgines, ens ha preparat per als propers números una sèrie d'articles sobre la història i l'estada de les monges Agustines a la nostra Vila.

Aquests articles que, si Déu ho vol, començarem a publicar a partir del proper número, ens han fet pensar en la labor que han portat i porten a terme les monges entre nosaltres: començant per l'atenció als malalts, l'escola per als més petits i la inestimable ajuda a les festes de la Beata, per anomenar les més conegudes, en són una mostra de la tasca que aquestes dones han desenvolupat per molts d'anys.

Això ens convida a reflexionar sobre el fet que les religioses necessiten dues coses essencials per a la seva supervivència entre nosaltres: l'ajuda dels margalidans, material i moral, i unes missions concretes que donin sentit a la seva tasca. És ver que la vida moderna ha anat deixant sense efecte algunes de les seves feines, la nova sanitat, les lleis d'ensenyament, etc. però no és manco cert que n'hi ha d'altres per a les quals n'estan ben capacitades. Sabem que hi ha alguns pobles, Porreres per citar-ne algun, a on les monges s'han fet càrrec de les residències de vells amb tal eficàcia que aquestes residències són les que més bé funcionen de totes. Pot ser convendria tenir-ho en compte si de cas la Vila arribàs a tenir una residència, així com per a l'assistència de vells i malalts, com una part dels servicis socials del nostre ajuntament.

Saben que mai no les ha mancat l'ajuda dels margalidans, no consentim que es quedin sense una missió que complir.

Equip de Redacció.

Un altre any ens ha arribat la Fira

Degut a la mobilitat de la Festa de Pasqua i a que la Fira d'abril margalidana es celebra el segon diumenge d'abril, enguany han vingut a coincidir la Pascor, una festa tan assenyalada i tan antiga, amb la Fira,

més nova i de menys tradició.

Des del moment en que es va fer palesa aquesta coincidència, la gent del poble es demanava si es mouria la data de la Fira, o si per altra banda es mantindria en el seu lloc, coexistent amb la festa Pasqual.

Després de distintes consultes i converses entre els organitzadors de la Fira i els comerciants i possibles expositors, es va arribar a la conclusió que no seria massa convenient

depassar-la a un altre dia i es va decidir que ben bé es podria mantenir i celebrar les dues festes el mateix dia. Inmediatament el grup organitzador va contactar amb el Rector, a fi de posar-se d'acord perquè les dues celebracions ni s'interferissin ni es fessin mal i es varen prendre les següents mesures:

La processó del matí de Pascor, que té el seu punt culminant a l'encontrada del Pouàs, es celebrarà a les 9 del matí, en lloc de fer-se a les onze com es feia aquests anys passats. Es procurarà que l'exposició de cotxes deixi un tros lliure en el Pouàs, perquè pugui tenir lloc el citat encontre, i es posaran els cotxes de tal manera que no facin nosa a la processó i cada cosa es pugui celebrar en el seu lloc i amb la solemnitat que pertoca.

Esperem que tot surti bé, que faci bon temps i que tant la processó com la Fira surtin ben lluides i es vegin concorregudes i que tant l'una com l'altra les poguem veure per molts d'anys.

Redacció

Rum-rums, Notícies i xafarderies.

Per: La guarda de Xafarders

Quan ja semblava que havia passat l'hivern sense que hagues fet fret, i ja s'atraca la primavera de l'estiu, el fret és revengut de cop i resposta. Aqueix temps va com a «loco», diu la gent. Allò que és cert es que el temps sembla talment que hage congelat les xafarderies, perquè de coses en senten a dir ben poques. N'hi ha que diven que això és mal senyal, i els polítics en deven preparar qualcuna de grossa. n'hi ha que diven que la successió a la batlia serà moguda, i que les coses no estan tan clares com es pensava. Segons senten a dir, hi ha polítics que del pacte de govern ja no se n'enrecorden, i que per mor d'això, ja han començat o correr ofertes de batlia. Es ver? No és ver? En haver acabat és quan passen comptes.

Allò que és ben cert és que la crisi és arribat, i que s'ha assolat ferm al nostre terme. Tot hom l'ha patida i la pateix: els picapedrers, els hotelers, els qui fan feina al turisme. Els pagesos, que ja tenen la cosa més avesada que no la resta no piulen tant com ara això. Fins i tot n'hi ha que diven que ja començava a esser hora que els altres sabessen que tal és això d'anar estret.

La crisi, fins i tot, és a la casa de la Vila. Els pressupostos d'antany, que eren 1400 mil.lions de pessetes, enguany s'han reduït a 658 mil.lions. Aqueixa reducció afecta sobretot a les inversions previstes per a enguany. I això no ho és tot, deïm nosaltres: com ho ferem per

pagar el deute que arrosega l'ajuntament? Bastaran els ingresos del cadastre? S'arribarà a aplicar i a pagar el cadastre? Nosaltres no ho sabem. Esperem, però, que almanco ho sabin els nostres polítics. Si no, ja nedam.

Una altra cosa negativa que volem comentar: la desaparició de la banda de cornetes i tambors de Santa Margalida. Que han fet els polítics per evitar-ho? Quines són les causes? Que ho tornin a respondre els polítics, sobretot els que comanden, que són els qui en tenen la responsabilitat. Una cosa si la volem dir: FA EMPEGUEIR, FA POSAR VERMELL, QUE HAGUI DESPAREGUT LA BANDA DE CORNETES. I TAMBE FA EMPEGUEIR QUE LA GENT NO DIGUI RES. Aveïam si serà vera que els vileros tenim la sang de peix.

Fa poc que és va aprovar el reglament de normalització lingüística. N'hi va haver que varen votar en contra, i ja es veia venir. N'Antònia Quetgles va tenir unes paraules ben encertades: que no sabia com era que es discutia això, i que ella pensava que les resistències a la normalització lingüística eren una cosa que ja estava superada. A la resta de Mallorca, pentura sí, però a la Vila, Ca'n Picafor i Son Serra se coneix que encara som el darrer mot del Credo. I així mos va la cosa: en tot anam vint anys a darrera de la resta de Mallorca. Fins i tot un dels regidors va dir que votava en contra del reglament perquè això anava en contra del respecte als

castellano-parlants del municipi. N'heu vist altra de més grossa? Com s'integrarà mai aqueixa gent si els mallorquins no empram la nostra llengua? Es veu que aqueix regidor li interessa per motius electorals que la gent del nostre terme continua divida entre mallorquins i forasters. I a més a més, és aqueixa gent a la qual se li ha de donar totes les facilitats per aprendre la nostra llengua i integrar-se-la que s'ha de d'adaptar als mallorquins. Nosaltres sòm a canostrà. I feim els comptes de canostrà, no en feim a casa d'altri, ni volem que els mos facin a canostrà els de casa d'altri. Per paga quan un mallorquí va a viure a Andalusia tot hom li parla i li fa escrits en mallorquí per tenir-lo ben respectat?

I després de tantes de paraules agres, anem a coses més positives: a la Vila hi ha gent que té ganes de fer feina, i de reviscolar la nostra vida cultural: s'està intentant muntar una televisió local, i pentura una ràdio. També s'està formant una delegació de l'obra cultural Balear, que segons sembla ja s'ha constituït com a tal. Esperem que aqueixes iniciatives vagin envant i que fruitin així com pertoca. Una cosa si que va bé: el Margaritense que encara va el primer. Que duri la cosa. Per cert, ara que parlam de futbol, qui devia esser de la Vila que va brufar amollants covets la victòria del reial Madrid sobre el Mallorca? Ben segur que no eren els del Barça.

Gent Major

El passat dia 20 de desembre l'associació margalidana de la 3a Edat "Hero" es va reunir al Restaurant de s'Alqueria per tal de celebrar l'Assemblea General Ordinària Anual, corresponent a l'any 1992.

A l'acte hi va assistir la Sra. Maria Teresa Rattier, visepresidenta de la federació de Jubilats i Pensionistes de Balears, de la qual n'és el president D. Rafel Socies i Miralles. La senyora Rattier ens va comunicar la gran notícia de que a la fi la nostra Associació havia estat admesa com membre de dret de la Federació.

La notícia fou molt ben rebuda per part dels components de l'Associació "Hero" que amb un fort aplaudiment a l'equip directiu agrairen els esforços que havien fet per portar a terme el dit reconeixement.

Després de l'Assamblea va tenir lloc un dinar nadalenc i una festa amenitzada per l'orquestrina "Yesterday". Volem afegir la nostra enhorabona a l'Associació "Hero".

Redacció

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADOR, 10
TEL.-FAX 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 85 05 24
CA'N PICAFORT

El parer d'un jovent nacionalista

Per Jordi Caldentey

Un estol de joves nacionalistes, moguts per un afany de dignificació del nostre país, i, alhora, conscients que només es pot transformar la realitat a partir del seu reconeixement, ens som agrupats per mirar de despertar dins l'opinió pública de la nostra societat l'assumpció d'una partida d'objectius nacionalistes la realització dels quals és vital, al nostre entendre, per aturar l'actual procés de decadència i descomposició nacional que patim,

Som del parer que Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera tenen dret d'esser sobiranes del seu propi destí i que, en conseqüència, no podem continuar consentint que es prenguin des de fora les decisions de més transcendència per a la nostra societat.

Volem denunciar l'espoli fiscal que patim perquè trobam de justícia que siguem nosaltres mateixos els qui administrem els nostres propis recursos. Entenem que tan sols així ens serà possible dotar-nos de les infraestructures públiques que ens facin falta per aconseguir una millora constant de la nostra qualitat de vida.

Com també entenem que només el dia que disposarem dels doblers suats nostres podrem propugnar i fomentar les alternatives que ens puguin treure de l'actual dependència gairebé total del turisme.

Consideram un atemptat contra la dignitat del nostre país i contra el seu esdevenidor la destrossa constant del nostre patrimoni natural i, per això, volem exigir que hi posin tall a l'acte.

Trobam que s'ha de cercar un equilibri entre la promoció de l'economia de mercat, tradicional en aquestes terres, i la defensa dels principis bàsics de justícia social.

Pel caràcter tradicionalista del nostre poble, som partidaris d'un respecte total i, fins i tot, d'una promoció, si cal, de les valors morals i ètiques de tendència i de cultura cristianes.

Trobam que és vital per a la nostra identitat nacional la paralització de l'actual procés de substitució de la nostra llengua, iniciat amb unes imposicions il·legítimes i per "dret de conquesta", amb els decrets de Nova Planta. Per tant, volem demanar la implantació d'un sistema d'ensenyament propi, de continguts autòctons i que, com a qualsevol país normal, faci servir la llengua pròpia d'aquesta terra de vehicle de formació i d'aprenentatge.

Sense cercar anar contra cap llengua, creim que s'ha d'haver acabat el bilingüisme unidireccional que, dins la nostra, rebaixa la nostra llengua a la condició de folklorisme innecessari i fins i tot inútil i que, legalment i de fet, exigeix el coneixement de la llengua externa a tothom.

Volem exigir la creació i la promoció dels mitjans de comunicació orals i escrits i amb la perspectiva autoctonista que calgui per restaurar, com més aviat millor, la dignitat nacional que aquest país es mereix.

Volem propugnar, en definitiva, una política cultural i educativa, concertada amb les altres terres de llengua catalana, que faci

redescobrir a cada indret els lligams que compartim i que faci possible un debat, fonamentat en el coneixement mutu i no en la ignorància, sobre les relacions polítiques unitaristes, federalistes, o de simple col·laboració, que en l'esdevenidor poguem establir.

Perquè creim que el nacionalisme no ha d'esser patrimoni d'un sol partit polític, perquè creim que els partits que l'assumeixin l'han de situar partdamunt interessos i ideologies, i perquè duim idea de propagar el missatge nacionalista entre el nostre jovent i dins la nostra societat en general, hem constituïda la Jovetut Nacionalista de les Illes *, associació juvenil cívica d'acció nacionalista de les Balears.

(*) En Jordi Caldentey és Delegat de Premsa de la Jovetut Nacionalista de les Illes.

* Faig constar que personalment m'estimaria més dir-nos "de les Balears".

Cada número una glosa

Normalització

*Si normalització
és fer normal una cosa,
creim que no feria nosa
a la Vila un assessor,
per poder parlar millor
aquesta llengua nostrada
que tenim entrebancada,
per mor de quatre gorans
que ens volen fer castellans...
Vaja quina pardalada!*

*Es Glosador d'Es Pou
d'Hero*

Què passa quan es confon la diversió amb el vandalisme?

Per Guillem A. Crespi

Darrerament el poble margalidà ha pogut observar i ser testimoni d'uns actes que denoten un comportament irracional, unit a un vandalisme extrem.

No està bé que un poble hagi de sofrir insomni durant tota la nit, degut als coets amollats pels "Quintos 93" tal com apareix escrit a algunes parets de la vila, no està bé que tinguem la majoria dels indicadors pintats parcial o completament, no està bé que es destrossin moltes de les papereres que hi ha pels nostres carrers, no està bé que espenyin la propietat privada ni la pública, no està bé que actuïn impunement durant tota la nit al·legant esser QUINTOS, ni que vagin fent els seus actes destrossadors, cada vegada més grossos, sense que ningú no els aturi per explicar-los que hi ha altres maneres de diversió totalment legals i sense perjudici per a ningú.

Creim que el problema és greu i que és necessari actuar quant

antes, pel camí de la informació: tal vegada en una reunió amb els pares i els estaments públics, abans que portar a terme tals accions i creim que milloraria enormement la cooperació del poble amb el que significa la festa dels Quintos.

Estam parlant d'una tradició que pot ser no s'ha de perdre però que tampoc no s'ha de confondre, ja que abans els quintos anaven prou alerta a no fer renou amb les seves accions, si posaven un carro damunt la plaça, o si es feien altres bromes quasi ningú no se'n donava compte, en canvi ara és tot al contrari: s'ha posat de moda amollar coets tota la nit perquè tota la vila sàpigue que són ells i si per si de cas qualcú no se'n ha enterat ho deixen escrit per tot arreu.

Davant aquests fets hem volgut conèixer l'opinió del Sr. Cap de la Guàrdia Civil, del Sergent de la Policia Local, del Sr. Batle i del que pensam que serà el pròxim Batle d'aquí a un parell de mesos. Vet aquí les preguntes i les respostes:

Sr. Cap de la Guàrdia Civil de Santa Margalida

-De quina manera pot acudir el ciutadà margalidà quan l'ha de mester?

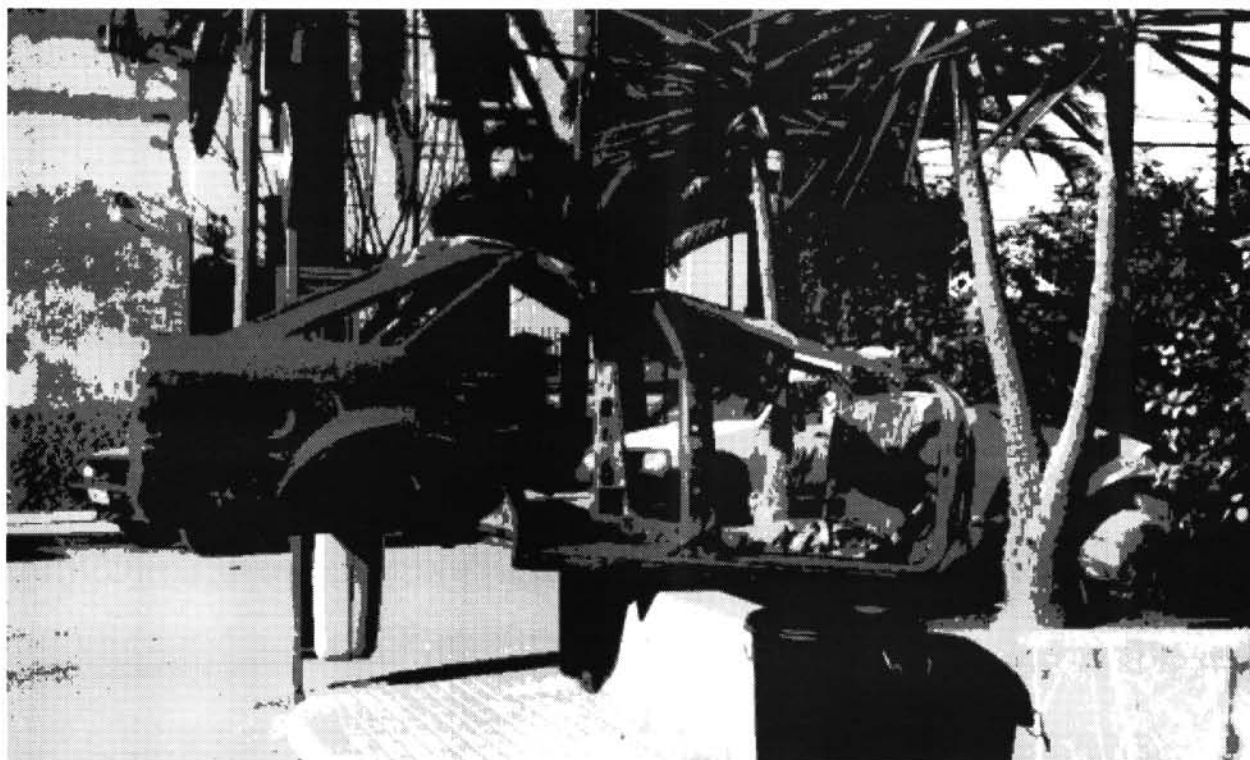
-El ciutadà margalidà pot acudir a la Guàrdia Civil de la mateixa manera que ho poden fer tots els ciutadans, hi ha un servei, el 062, que roman les 24 hores de servei pel qui ho hagi de mester.

-Que en pensa dels actes que fan els Quintos, sobretot al voltant de les festes de Nadal?

-Crec en primer lloc que la festa dels Quintos és una tradició dels pobles mallorquins i que no s'ha de perdre, inclús que s'ha de tenir una mica de permisivitat en aquests cassos, ara bé, els que feren l'altre dia no mereixen la qualificació de bromes, i degut a les denúncies que posa la gent estam obligats a portar-les endavant.

Quina capacitat té la Guàrdia Civil per actuar davant les accions de vandalisme que es produeixen?

-La Guàrdia Civil té la capacitat que li atorga la llei, i que en aquests cassos és molt delicada la nostra actuació. Hi ha denúncies presentades, l'actuació no és impune però si que hi ha una certa permisivitat.

Sr. Sergent de la Policia Local

-Què ha de mester la Policia Local per intervenir davant qualsevol acte de destrossa denunciat pels ciutadans?

-Dins funcions de la Policia Local hi ha la de protegir i garantir les persones i els bens dels ciutadans, el fet és que davant els aconteixements ocorreguts, la Policia Local no està preparada per enfrontar-se als Quintos. La feina que poden fer és identificar i denunciar els fets, però en cap moment intervenir personalment.

-Necessita la Policia Local ordre del batle per intervenir?

-No. Ara bé, vull deixar ben clar que la Policia Local intervé amb les seves possibilitats, segons la situació que es presenta, però vull fer una reflexió als pares dels Quintos, i és que no s'ha d'esperar a actuar quan ja sigui massa tard, s'ha de fer abans que no passi qualche desgràcia.

Sr. Batle de Santa Margalida

-Quina és la seva actitud davant els actes dels Quintos?

-Els Quintos tenen uns dies en que s'han de fer notar, però som conscient que no s'ha de perjudicar la

propietat privada ni s'ha de molestar, és una edat en que els joves bullen un poc i s'ha de tenir una certa tolerància. El problema no el veig en els Quintos, sinó en la societat, els pares, etc.

-Sou conscient de les molèsties i perjudicis que causen al poble i als ciutadans, així com la pèssima imatge que donen del poble i de la nostra cultura?

-Si som conscient de les molèsties, jo també les sofrec, ells s'han de concienciar que es molta la gent que pot ésser molestada, majors, infants, malats, etc.

-Pensau que aturar aquests tipus d'accions pot tenir un cost polític massa elevat?

-Si el fet de posar ordre significa un cost polític és que el ciutadà no és conscient del que és la política i l'ordre s'ha de posar en el moment que pertoca.

Jo com a batle feria una pregunta als pares, a veure si consideren que l'actuació dels nostres fills és la que correspon avui en dia o si s'ha de tornar molt enrer, a l'edat dels nostres repadrins, per la qual cosa enlloc d'anar envant aniríem cap enrera.

Futur batlle de Santa

Margalida Rafel Payeras.

-Quina és la vostra actitud davant els actes dels Quintos?

-La meua actitud és la de que crec que s'hauria de canviar la manera de fer les coses els Quintos, avui en dia hi ha altres maneres de divertir-se i crec que abans de tot s'hauria de parlar amb ells.

-Sou conscient de les molèsties i perjudicis que causen al poble i als ciutadans, així com la pèssima imatge que donam del poble i de la nostra cultura?

-Sí que ho som conscient, per això he dit abans que és perjudicar i molestar a la gent i que això no s'hauria de fer.

-Pensa que aturar aquest tipus d'accions pot tenir un cost polític massa elevat?

-No.

Fins aquí les preguntes i les contestes, caldria que cadascú en prengués coneixement i en tregués les seves pròpies conclusions.

Cal anar fent poble i país i no creim que sigui aquesta la manera millor de fer-ho.

FABRICACIÓ REFRESCANTS

A mes distribuim una serie de productes com:

KAS - PEPSI - 7UP

CERVESSA TUCHER (ALEMANYA)

VI BRICK ANTAÑO - BOTELLA 3/4 LAGOMAR - BOTELLA 1L. CHIQUITO

AIGUA MANANTIAL FONT DE'S TEIX

Temps d'Església

Poble de Déu...

Per qualche motiu es canta en els nostres dies:

Poble de Déu, poble en marxa

junts feim camí

Poble de Déu, Església que avança,
el Regne ja és aquí.

Sempre en la història hi ha hagut unes persones que han manifestat voler esser el Poble de Déu, amb les seves virtuts i amb les seves mancances. Han passat segles i en trancurriran molt més per poder assumir la seva grandesa i les seves exigències.

Per tot arreu, sobre tot a partir del Concili Vaticà II, hi ha cristians que són i es senten membres responsables del Poble de Déu. Així i tot hauria de créixer més virtualment i expressar-se més fructuosament.

"Poble mogut per l'Esperit" és poble que canta a la vida... que estima la vida... que dona la vida.

Perquè la nostra comunitat vilera canti a la vida, estimi la vida i doni la vida, intentam:

a) Conèixer més el que és l'Església en contraposició a la realitat actual de part de la majoria, de tenir-la en compte sols quan la necessitam, inclús volguent-la condicionar a les seves conveniències personals.

b) Superar clericalismes i anticlericalismes quan els capellans, per fidelitat a la seva missió, exigeixen o no condescendeixen la reacció és la de no "creure".

c) Rompre el respecte humà i les positures de comoditat o de curiositat dins del mateix temple.

d) Una major participació en les pregàries, tant resades com cantades, i col.laborant, els qui puguin, en el servei de les lectures, recollida de les ofrenes, i altres formes de participació.

e) Integrar-nos en els diferents moviments diocesans, de joves cristians, acció social, vida creixent, etc.

f) Fer més i millor camí per constituir el Consell de Pastoral.

Jesús ens convida a resurgir

a una nova vida si volem celebrar sincerament i gojosament la seva Ressurrecció.

M. Amorós

Moviment Parroquial

Noces:

Dia 7 de febrer: Sebastià Josep Rosselló Escalas amb Francisca Aloy Nicolau.

Dia 14 de febrer: Juan Romero Martínez amb Margarida Rosselló Salvà.

Defuncions:

Dia 3 de gener: Francisca Cànaves Garau (Mossa) de 85 anys.

Dia 13 de gener: Bàrbara Moragues Fornés (Bisbal) de 91 anys.

Dia 14 de gener: Tofol Salvà Llinàs (Tusí) de 86 anys.

Dia 15 de gener: Antoni Estelrich Roig (Lau) de 86 anys.

Dia 25 de gener: Catalina Pinya Pinya (Clapada) de 79 anys.

Dia 5 de febrer: Margalida Morey Pastor (Mala) de 89 anys.

Dia 8 de febrer: Pere Pastor Femenia (Pastora) de 67 anys.

Dia 17 de febrer: Jaume Campomar Plomer de 34 anys.

HONDA®

MAQUINARIA Y MOTONAUTICA

Demostración sin compromiso - Servicio post venta garantizado
La más amplia gama del mercado

JUAN SEGUI

C/ Miguel Ordinas, 26 - Tel. 52 32 21 - STA. MARGALIDA
C/ Colón, 42 - CA'N PICAFORT

BAR CA'S SIGALÓ

Guillermo Femenías

C. M. Ordinas, 4 - Tel. 52 34 33 - Sta. Margalida

CHAPISTERIA Y PINTURA

Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 34 37

07450 SANTA MARGARITA
(Mallorca)

Margalidans

Rafel Bordoy entrevista a:

Catalina Santandreu Garau

Després d'haver entrevistat a un grapat de margalidans, trobàvem que ja era hora de fer algunes preguntes a una margalidana i pensàrem que dona Catalina de "sa Farmàcia" pot ser una de les persones que més coses té que contar a dins la Vila, i vos puc assegurar que després de més d'una hora de deixar-la parlar estic ben segur que restaven moltes coses per contar que esper que ens conti qualque dia.

.-Vostè pot ser anava una mica per davant del seu temps i va estudiar una carrera, fòra de Mallorca, quan la majoria de dones ni tan sols no sabien llegir ni escriure.

.-Efectivament, vaig començar a estudiar a Santa Margalida i vaig ésser la primera dona de la vila que el va estudiar, i a més vaig tenir la sort de que la meua professora fos Dona Elionor Bosch, tan recordada a la nostra Vila. Dona Elionor era una persona de poca estatura física i de gran estatura moral, de salut minvada, però una gran mestre, molt exigent, això sí, però amb una capacitat per a l'ensenyament que feia que les seves alumnes es distingissen d'una hora enfora. Jo vaig estudiar amb ella els tres primers cursos de batxillerat, la qual cosa representava per a ella un gran esforç ja que després de les classes normals de cada dia havia de dedicar-se a les de batxillerat, això feia que la seva salut se'n ressentís. Era una dona que es feia estimar.

.-Després va seguir els seus estudis a Palma?

.-Sí, després. a partir del quart curs a l'Institut

Ramon Llull de Ciutat. Era la única dona del meu curs, amb tot l'Institut sols erem 19 senyoretes i això que era l'únic institut de tot Mallorca. Allà, a l'institut vaig fer amistat, una amistat molt forta amb la poetessa Cèlia Viñas, ja morta, que era la germana de l'esposa del poeta, mort de fa poc, Josep Maria Llompart. L'amistat amb Cèlia la continuàrem després de la guerra a Barcelona devers l'any 1940, ella estudiava Filosofia i Lletres i els diumenges anàvem juntes al concert i a la sortida visitaven galeries d'art i amb aquestes visites tenguérem la possibilitat

de comprar quadres de Picasso al preu de 12 pessetes que era com es cotitzaven en aquell temps.

.-Després per estudiar la carrera va anar a Madrid...

.-Sí, vaig fer els primers cursos a Madrid, era el curs 1931-1932, allà estava hospedada a la casa del tio Miquel Ordinas, amb ell i la seva família anàvem a visitar a D.

Joan March que estava a la Presó, el visiàvem dins una sala on hi havia una taula, com un bufet i unes quantes cadires de bova, pareix que des-de aquella sala dirigia els seus negocis, des de la presó, allà hi passàrem moltes tardes dels diumenges.

Havia anat a Madrid per estudiar Ciències Físico Químiques, perquè mon pare, en vista que els estudis m'anàven bé, ambicionava per a mi una bona carrera, però un catedràtic de farmàcia, amic del tio Miquel Ordinas, me va convèncer que ja que tenia la possibilitat d'una apotecaria a Santa Margalida, que fes la carrera de

"... tenguérem la possibilitat de comprar quadres de Picasso al preu de 12 pessetes..."

farmàcia i després ja optaria a una càtedra, i així ho vaig fer.

.-Però vostè no va acabar la carrera a Madrid, m'ha parlat de la seva estada a Barcelona...

.-Efectivament, després de dos anys i degut a la meua manca de salut, mon pare va decidir que havia d'estudiar més aprop de canostra i me vaig traslladar a Barcelona això me va crear uns problemes en principi perquè molts d'estudiants canviaven d'universitat per tal d'aprovar alguna assignatura que duïen entreveçada, i alguns professors pensaren que aquest era el meu cas; més tard i a la vista del meu expedient i l'actitut a la classe canviaren el seu criteri i vaig esser ben considerada.

.- I estant allà va estallar la guerra?

.- Concretament la guerra em va trobar a un poblet de la província de Teruel, a hon havíem anat quatre alumnes, un professor i un xofer, per una expedició científica, per uns estudis de botànica, començà la guerra i ens trobarem ben apurats perquè confongueren els mesu companys, catalans, amb espies de la República i els volien afusellar. La cosa es va aclarir però després d'uns dies trobarem que havíem d'intentar arribar a Barcelona, allà jo hi tenia la roba i les meves coses. Partirem i vàrem haver de caminar quatre o cinc dies a peu per les muntanyes, jo tenia els peus amb unes ferides que no és de dir, però a la fi aconseguírem arribar a Barcelona.

.- En plena guerra, el convent a on jo estava hospedada havia desaparegut, l'havien cremat, per una sèrie de casualitats i cercant cercant vaig arribar a trobar la companyera que tenia les meves maletes i en certa manera vaig establir la situació, però allà vaig veure moltes coses, la Universitat tancada i en mans dels bedels, me vaig trobar sola dins Barcelona sense saber a on havia de passar la nit i els avions dels nacionals que bombardejaven la ciutat cada tres hores.

A la fi va acabar la guerra, després d'uns anys vaig acabar la carrera i vaig reobrir l'apotecaria de Santa Margarida que s'havia tancat a la mort de l'apotecari el tio Joaquim García Fuster, cosí germà de D. Feliciano Fuster Molinas. Aquí s'acabaren les meves il·lusions de seguir estudiant i investigant que era el que hauria volgut fer.

.- Ha parlat unes quantes vegades de D. Miquel Ordines, aquest senyor té dedicat un carrer a Santa Margarida, quin és el motiu?

.-D. Miquel Ordines era el senyor de Sa Capella, treballava a la casa de D. Joan March i la seva missió era la de resoldre problemes, era el diplomàtic de la casa March, el que avui en diem Relacions Públiques. Era un homo molt atractiu tan física com moralment, un autèntic

senyor d'aspecte i de fets i que es dedicava a ajudar als altres. Contaré algunes anècdotes que donen un poc la mida del que era el tio Miquel: En una ocasió en que a Barcelona anàrem a posar un telegrama a la seva dona, un dels funcionaris de Correus el va conèixer i el va saludar efusivament, després va donar avís a alguns dels seus companys que acudiren a saludar a D. Miquel que a l'instant es va veure rodejat de funcionaris d'aquella casa, tots ells havien aprovat les oposicions a Madrid gràcies a les influències de D. Miquel Ordines. Així mateix varies persones de Santa Margarida es trobaven en el mateix cas que aquells funcionaris de Barcelona.

Una vegada D. Miquel va anar al Ministeri d'Educació a interessar-se i fer fer via a l'expedient per a la construcció de l'Escola graduada de Santa Margarida, el

"...vàrem haver de caminar quatre o cinc dies a peu per les muntanyes ..."

funcionari que els va atendre li va dir: "Miri D. Miquel són moltes les peticions que hi ha, veu aquest munt de damunt la taula? tot això ho són i la de Santa Margarida es troba davall de tot" D. Miquel va agafar el munt de papers de damunt la taula i el va capgirar i dirigint-se al funcionari li va dir: "Idò ara ja està damunt així que deu esser el primer, faci el favor de que faci via" en poc temps Santa Margarida va tenir la seva Escola Graduada. Amb aquesta i altres coses per l'estil es va guanyar que el poble li dedicàs un carrer.

.- I la relació amb la família March?

.-Amb la família de D. Joan March la nostra família s'hi trobava emparentada, jo vaig nèixer en front de la casa de D. Joan March, que és la casa que ara pertany als Monjos al carrer del Doctor Calafat, durant el temps en que vaig esser nina vaig anar molt per la casa dels March. Més tard i per una sèrie de circumstàncies que no fan al cas, les dues famílies varen refredar les seves relacions que tornaren a reprendre per la meua causa quan vaig anar a estudiar a Madrid. Després he tengut noves de l'apreci de la família March i que en certa ocasió Dona Carme va dir a certa persona que si "l'abuelo", que era com anomenaven a D. Joan March, estimava qualcú de Santa Margarida aquesta persona era jo.

.-Passant a un altre tema. el seu espòs, D. Antoni Pujades, va esser batle de Santa Margarida. Com es feien

**"...els estudiants, sobre tot
els més joves, tenen una
cultura musical escassa ..."**

 abans els batles?

.-Amn el dit, el Governador de torn el va anomenar sense possibilitat de dir que no, llavors no era cap aventatge esser batle, ni tenia sou, no cotxe oficial ni cap classe de gratificació, l'única prerogativa era que es trobava dispensat d'acudir a la seva feina d'Administrador de Correus. Va esser batle durant set anys i fins que no es va trobar a dins la Vila un homo honrat per substituir-lo no ho va poder deixar, aquest homo va esser l'amo En Pere Cladera (Cifre).

.-Acabarem l'entrevista però abans voldria que em digués, vostè que és una gran aficionada a la música. Com veu el fet musical a Santa Margalida?

.-Puc dir que jo vaig aprendre a solfeig quasi abans de sabre llegir, degut a la gran afició musical del meu pare, vaig aprendre de tocar la flauta i des de llavors he sentit per la música una mena de passió. A Santa Margalida hi ha una bona Banda i una Escola de Música que fa una bona labor, però me sembla que els estudiants, sobretot els més joves, tenen una cultura musical escassa, que per altra banda és el mateix que em passava a mí en la meua juventut. Crec que això és una cosa a la qual s'hauria de posar remei i hi ha vâries maneres per fer-ho. Jo tenc més de cent cintes de video amb gravacions de concerts i de temes musicals i ja les he oferides vâries vegades perquè serveixin per ensenyar els joves o els nins o els vells, torn repetir ara l'ofertament a la vegada que si jo puc aportar els meus coneixements també ho faria amb molt de gust.

.-Crec que és hora de posar fi a l'entrevista a pesar que se cert que són moltes les coses que resten per contar. Moltes grâcies i esper tornar tenir ocasió de que pugui contar als nostres lectors més coses de la nostra Vila.

250.000 PTS.

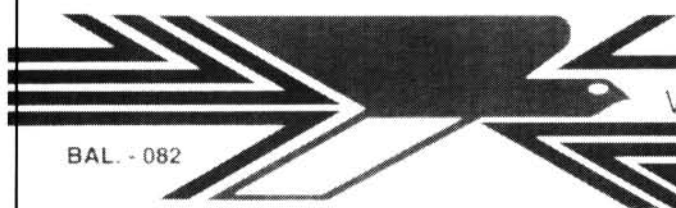
**DE DESCUENTO
EN LA COMPRA DE LOS MODELOS
TIPO Y TEMPRA**

**AUTOS MOREY.
ROSSELLO.**

SERVICIO

FIAT

SANTA MARGALIDA
Cl. Industria, n.º 1 - Tel. 52 36 70

VIAJES **acromar** TOURS S.A.

BAL. - 082

PASEO COLON, 112-B - TELS. 85 00 26 - FAX. 85 10 69 - 07458 - CA'N PICAFORT (MALLORCA)

Semana Santa

PARIS (del 8 al 12 de Abril)	76.500,-
SUIZA Y ALPES FRANCESES (del 8 al 12 de Abril)	52.000,-
ROMA (del 8 al 12 de Abril)	67.000,-
ESTAMBUL (del 7 al 12 de Abril)	69.900,-
GALICIA (Estancia en La Coruña - del 7 al 11 Abril)	49.500,-
GALICIA (Estancia en Rías Bajas - del 7 al 11 Abril)	49.900,-
MADRID Y ALREDEDORES (del 7 al 11 de Abril)	39.700,-
CANTABRIA Y ASTURIAS (del 8 al 12 de Abril)	55.500,-
PIRINEO NAVARRO (San Sebastian - del 8 al 12 Abril)	52.700,-
COSTA ATLANTICA (Futuroscope del 8 al 12 Abril)	54.800,-
NIZA-SAN REMO (del 8 al 12 de Abril)	59.700,-
ANDORRA-PAS DE LA CASA (del 8 al 12 de Abril)	36.900,-
TURQUIA-CIRCUITO (del 5 al 12 de Abril)	85.500,-
GRECIA (del 5 al 12 de Abril)	67.500,-

... Otros destinos:

BRASIL (9 días)	69.900,-
THAILANDIA (9 días)	82.900,-
CANARIAS (Salidas diarias - 7 noches)	42.900,-
LONDRES (Solo ida 02-04)	7.000,-
ALEMANIA (Vuelos especiales, desde)	14.500,-
PARIS (Salidas semanales desde Palma)	47.700,-
EURODISNEY (Salidas semanales desde Palma)	65.100,-
ROMA (Salidas semanales desde Palma)	46.800,-
ATENAS (Salidas semanales desde Palma)	50.200,-
VIENA (Salidas semanales desde Palma)	60.800,-

MENORCA

Oferta Lanzamiento, desde Alcudia
4 personas + coche
 (Posibilidad de ida y vuelta mismo día)

20.000

*Tenemos todos los viajes i destinos que puedan ser de su
 interes, rogamos nos consulte sin compromiso.*

Els joves també compten. *Santa Margalida solidària.*

Devers el mes de desembre llegirem al diari un article impresionant, contat en primera persona, per l'actriu italiana Sofia Loren. Enviada per la ONU a Somàlia, va recórrer durant sis dies el país devastat per la fam i la guerra. El que va veure Sofia, fou capaç de llevar-li la respiració: Nins sense futur, dones amb fam, un munt de

italians, espanyols i d'altres països que han renunciat a viure la tragèdia d'aquest poble com espectadors i s'han convertit en protagonistes.

La ruleta de la vida és la que ha decidit que a nosaltres no ens tocàs viure en aquella situació, però això no vol dir que ens hagim d'oblidar dels qui sofreixen, no tan sols a Somàlia, sinó arreu de tot el món.

En el mes de gener els al.lots tengueren l'oportunitat de demostrar la seva solidaritat envers dels més pobres. Es tractava de la campanya de la "Infancia Misionera". Una campanya que enguany celebrava el seu 150è. aniversari i que consisteixen que un al.lot dels països rics ajudi a un dels països pobres.

Per cumplir el fi proposat, a la catequès es repartiren unes guardioles als nins, a la vegada dos catequistes en repartiren una a cada aula del Col.legi Vell

de Santa Margalida. Això, sumat a una iniciativa infantil protagonitzada per dues nines que per Nadal feren elles mateixes unes tarjetes de felicitació i les vengueren, donà un total entregat a la campanya de 22.000 pessetes. Una quantitat ben considerable tenint en compte que tot eren dobles recollits per al.lots.

Al mateix temps volem fer constar que per Nadal, el mateix Col.legi Vell feu entrega d'un lot de productes alimenticis (ofrena de cada nin) per a la gent pobre de Palma. La Parròquia en feu

entrega a la Confederació de Religioses a Ciutat, que s'encarreguen de repartir aliments a les famílies necessitades.

Des d'aquestes pàgines volem agrair sincerament als al.lots i a la col.laboració dels professors del Col.legi Vell, que posaren el seu esforç per dur a terme les dues finalitats.

Seguint en el tema de la solidaritat, volem destacar també la campanya contra la fam de "Mans Unides" que es va celebrar el passat 14 de febrer. "Mans unides va rebre del poble margalidà, mitjançant la parròquia:

Colectes de les misses

125.730 pessetes

Nins Col.legi Vell. 13.100 Ptes

Grup PSOE Local 50.000 Ptes

Donatiu personal 5.000 "

Totalitzant la quantitat de 193.000 pessetes

Una quantitat bastant alta que suposava un augment de donatius important de part dels feligresos a tots gràcies per aquesta tasca de solidaritat.

.-El Diumenge dia 24 de gener, amb motiu del dia de la "Infancia Misionera" es va celebrar una missa a les dotze dedicada a la campanya, 5 nines vestides de negreta, peruana, xinesa, europea i espanyola hi participaren en representació dels nins d'arreu del món, tal com ho podem veure en les fotografies.

El passat 26 de febrer, els catequistes feren una passejada amb els nins pel nostra camp foraviler. Hi assistiren una quarentena de nins que acompanyats pel grup de catequistes s'ho passaren d'allò més bé. Pensam que és positiva aquesta experiència com expressió del contacte catequístic-nin, i esperam poder repetir-la al final del curs catequètic.

Grup Catequista de Santa Margalida.

cossos esquel·lètics fugint de la loteria d'una bala perduda, desnutrició vivent, pells deshidratades i famílies destrossades.

Sofia Loren diu que es quedà sense paraules i reconeix que després de contemplar aquell horror "la vergonya d'estar en el món vivint comodament a Ginebra" se li feu intolerable.

Allò que va contemplar Sofia durant sis inacabables dies, és la forma de vida que han triat un grup de missioners i missioneres irlandesos, indis,

ASTRA

FRONTERA

Ahora con el Opel Corsa hasta 200.000pts. de descuento.

motor la vila, s.l.
SERVICIO OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n.
Tel. 52 39 04

07450 SANTA MARGARITA

EL COMTE MAL (de sufrir)

**AIXÒ ÉS UN
ATRACAMENT!!!
DONAU-ME TOTS
ELS DOBLERS DE
LA CAIXA!!!**

"la Caixa"

Esport Margalidà

L'equip juvenil del C.D. Margaritense està portant a terme una excel·lent campanya dins la seva categoria, ocupant la part alta de la taula de classificació amb competència amb els primers. És un dels equips menys golejats i un dels que més gols ha fet encaixar als altres. Els nostres juvenils estan d'enhorabona. Endavant! i que continuïn els èxits.

La plantilla està composta dels següents jugadors i tècnics:

Porters: **Torres i Rosselló.**

Defenses: **Ferrer, Moncades, Mateu, Matas, Gayà i Estelrich.**

Mitjos: **Oscar, F. Torrens, P. Torrens, V. Font, A. Font i Quetglas.**

Davanters: **Serrano, Alomar, Florit i Pablo.**

Entrenador: **J. Font Boyeras**

Delegats: **Joan Font, Bartomeu Rosselló, Josep Santandreu.**

Massagista: **Mateu Matas.**

Placa de la Penya Barcelonista de Santa Margalida a la paret de l'Estadi del F. C. BARCELONA

Un altre premi per a Rafel Bordoy

"Ni tenc guitarra trempada.
ni glos sinó allò que escolt"

Si sempre és agradós escampar bones noves, més ho és encara quan es refereixen a un amic que en pocs mesos ha esdevingut notícia, mitjançant la premsa. Es tracta de Rafel Bordoy que, pel fet de ser el director d'aquesta revista, existiria el perill de que passàs desapecebut el seu èxit per el món de la poesia potenciant el refrany que podríem arreglar d'aquesta manera: "Nadie es poeta en su tierra".

És per això que consider adient informar dels darrers guardons aconseguits per En Rafel.

A principis d'octubre el diari "Ultima Hora" publicava una foto amb un peu biogràfic:

"Rafel Bordoy i Pomar, poeta i glosador de Santa Margalida, guanyador d'una dotzena llarga de premis de treballs en prosa i en vers, a més dels premis de glosa com són la "Rosa d'Or de Castellitx", dos premis especials a Calonge i enguany finalista del "Premi Pau Sarol de Sóller"..." Coneguent la seva afectuosa vinculació a tan bella ciutat no és d'extranyar la seva participació i les següents estrofes:

"Amb el nom de la Vall d'Or
en fou Sóller batiada,
per això és tan desitjada
com es desitja un tresor.

.....
Sollerics encoratjats
defensaren el seu poble,
aidats en causa tan noble
per en Joan Angelats.

.....
El cinc de desembre, el mateix periòdic informava del II Concurs de Gloses, diu de'n Rafel: "Poeta i glosador que enguany està acaparant premis. Consideram la seva glosa guanyadora del nostre concurs, una composició magistral, tan pel contingut com per la seva mètrica i rima, digna de que-

El Racó de la Poesia

La cançoneta del garrot

*De vergues i de garrots
val més no ser-ne a prop
(Popular, Santa Margalida)*

Foc i flama,
flama i foc,
la cançoneta
del garrot.

Foc i flama,
flama i foc,
raja l'aixeta
de la mort.

Foc i flama,
flama i foc,
i la vergueta
fa el seu joc.

Foc i flama,
flama i foc,
ben poca xeta
té el garrot.

Crit, toc.

Foc i flama,
flama i foc,
i que és de molt
i que és de poc.

És un corc
que roega vides.

Un vilero

Els altres em pintaren així

Jo no sé com som,
però en un instant,
vos diré que diven.
Idò diven que som
-i mire si et riven-
un ruc que fa el cap envant,
que no hi sent quan el criden,
un fetjut, un campussol,
peu ben post si l'estiren,
que envesteix, i que amb un vol,
fa de monja com les monges,
i a la llarga fa el que vol.
Un caparrut, un mitja osca
que l'amor de les tres taronges
el me varen fer aposta,
que no tenc res dins la closca
i que massa vegades em bull,
que sempre roveg la mateixa
crosta,
que, o call o fig aldarull,
Vaja, que no tenc mesura,
i que pentura pentura,
la dona m'espassarà el truí.
Ah! qualche pic, qualche estona,
diven que som bona persona,
Feis comptes quin embull!

Un Vilero

dar en el repertori clàssic del nostre cançoner".

Després d'haver-la llegit no em va sorprendre que obtengués el primer premi. La consider perfecta en la forma, però sobretot pel seu contingut, doncs és una síntesi magistral per glosar així com pertoca.

En la vida, lletruts i no lletruts, som molts els que un dia o altre ens hem atrevit amb una glosa o al manco amb una codolada, però mai arribant a la finor de la poesia.

Consider que les darreres aportacions de Rafel Bordoy que

han estat guardonades, són com una expressió de que així com el camp, ens ofereix flors senzilles com la glosa i flors exquisides com la poesia.

Com l'abella, vola, vola sempre assumint allò que sigui més transcendent i profitós. Que les teves aportacions, en glosa o en poesia, sien com la mel, nues d'ingredients interessats, perquè si és al contrari ja saps allò que diu la gent: Lliberau-nos, Sant Antoni de llengua de glosador; n'hi pren com a un pintor que amb sa mateixa color, tant pinta sant com dimoni.

M. Amorós

**Muebles
Payeras CB**

Muebles todos los estilos
Muebles a medida
Muebles cocina
Cortinajes - Tapicería
Alfombras - Lámparas

expert

ELECTRODOMESTICOS

Plaça de la Vila, 15
Teléfono 52 30 79 Fax 52 30 34
SANTA MARGARITA (Mallorca)

Via Suiza, 60 (Frente Gasolinera)
Teléfono 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

PINSAMA

Pinturas Santa Margarita, C.B.

- PINTURAS EN GENERAL
- GOTELET
- PICADO
- REVESTIMIENTOS
(Interiores y Fachadas)
- DECORACION DE INTERIORES
- LACADOS
- BARNIZADOS EN GENERAL

C/ Industria, 2
Tel. 52 30 52
Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGARITA

Galeria d'Art

Sa Gavina

Ran de Mar, 20
Tel. 851649

07458 - Ca'n Picafort
(Mallorca)

Productos MARTI

**SAL - PIMENTON
Y LEGUMBRES**

DE SES JOVADES, 28
D'EN MARCH, 30
TEL. 52 30 77 FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

Central Hispano

EL BANCO DE CADA UNO

ES POUÀs, 5 TELS. 52 30 23 - 24
SANTA MARGALIDA

Mobles ESCA S.A.

COMEDORES
DORMITORIOS
TRESILLOS
MUEBLES AUXILIARES
MUEBLES COCINA
MUEBLES A MEDIDA
FABRICACION PROPIA
CARPINTERIA EN GENERAL

STA. MARGARITA
(MALLORCA)

C/ M. ORDINAS, 31-33
TEL. 52 31 45

ALMACENES

Galmés, s.a.

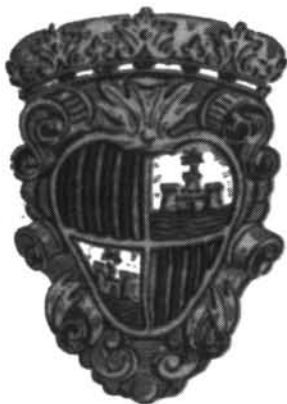
DISTRIBUCION PAPELERIA
MATERIAL ESCOLAR Y ESCRITORIO
REGALO INFORMAL
ARTICULOS NAVIDAD Y CARNAVAL

Calle Miguel Ordinas, s/n
Teléfono 52 31 33 - Fax 52 36 18
07450 - SANTA MARGARITA (Mallorca)

GIVAL
GESTION E INFORMATICA S.L.

**VENTA ORDENADORES
SUMINISTROS INFORMATICOS
CLASES DE INFORMATICA
CONTABILIDAD - DECLARACIONES
IMPRESORAS**

Plaça S' Aberrador, 12
07450 - Santa Margarita
Tel. (971) 52 38 34
FAX (971) 52 39 80

**LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S. A.**

C/. Juan Monjo March, 42
Tels, 52 30 07 - 52 35 92

SANTA
MARGALIDA

ES REVOLT DE NA MORANTA

Ctra. Santa Margarita - Ca'n Picafort

Tel. 52 34 32

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1 - 07450 SANTA MARGALIDA

**AUTOS
RIERA-
QUETGLAS,C.B.**

**SU
concesionario
CITRÖEN Y
SUZUKI**

Sta Margalida
Tel. 52 38 01
Can Picafort
Tel. 85 01 80

La Vila abans de 1925

Per: Mn. Antoni Rubí

Festa de Sant Antoni

La festa de Sant Antoni a la Vila és quasi tan antiga com el poble, perquè essent, des de sempre, terme de possessions, pagesos, conradors, amos, jornalers i gent de foravila; qui més qui manco tenia la seva barquera d'animals com un recurs per fer qualche dobler i assegurar l'any per a la casa.

Per a aquella gent foravilera que per tot arreu tenia tanques, pletes, corral, solls i galliners plens d'animals, sense que hi hagués encara menescals, era la cosa més natural que cercassin una manera de defensar i protegir el seu bestiar i, guiats per la fe, cercassin en el cel una protecció que no tenien a la terra i posassin els seus animals sota la protecció del gran Sant Antoni, perquè en virtut de la seva amistat amb Déu els guardàs en bona salut, tal com diu una de les velles cançons.

Sant Antoni és un bon Sant

qui té un dobler li dóna

perquè mos guard s'animal,

sia de pel o de ploma.

De cançons a Sant Antoni pens que en podríem escriure i omplir-ne llibres, i encara en fan de noves, senyal que és actual i perviu la devoció, perquè els animals d'avui són tan mortals, o més, que no eren abans. La gent més humil encomanava a Sant

Antoni els porcs, per mirar de de arribar-los al seu pes i fer una bona marrota, i si podien fer matances tenien assegurada una bona perxa, damunt la sala, per a tot l'any.

Quan jo era al·lot, el dissabte de Sant Antoni es feien fogueronets i tal vegada qualcú hi torrava una mica de xulla o sobrassada, i sonaven qualche ximbomba, però no es feien grans foguerons amb camionades de rabassots, com fan ara, ni l'ajuntament donava premis ni

dia de festa i com qualsevol diumenge la gent anava a missa; a l'església hi havia una capella de Sant Antoni, a on ara s'hi troba la pica baptesimal, a la vora del portal que puja al campanar. A la sortida de la missa, que es feia a les vuit del matí, el Vicari de Setmana sortia al portal dels homes, roquet posat, estola i solpasser amb la mà, esperant els que volien anar a beneir els animals, i allà s'hi estava fins l'hora de tocar l'ofici que en aquell dia era solemne i amb predicador extern. Les beneides del

matí solien esser pobres i poc vistoses perquè no hi portaven més que bísties xereques de les quals els seus amos estaven empegueits de durles-hi el capvespre.

El capvespre, després de repicar i cantar vespres tots els capellans, sortia la processó amb la imatge de Sant Antoni, amb la porcelleta, el gaiato i la campanina, acompanyat de dues fileres d'amos, pagesos, casolans i missatges; voltaven pel carrer Major i pujaven per el Pouàs cap a l'església a on s'acabava cantant els Goigs de Sant Antoni davant

repartia botelles de ví a caixes a cada fogueró; les coses no anaven tan en gròs per poder fer aquestes despeses i la gent s'havia d'acomodar als seus possibles, sense donar tanta importància a certes coses com les ne donen ara, descuidant allò que és principal.

El dia de Sant Antoni, era un

l'altar major.

Acabada la processó, l'escolà major portava la imatge de Sant Antoni al Pouàs, a l'entrada de la casa de D. Pep Tous que feia com una espècie de batiport, un lloc molt escaient, per allò de que estava ben de front al cap d'amunt del Pouàs, mentre que la gent compareixia a veure les beneides

que eren prou vistoses i plenes d'interés, a les que donaven també el nom de "corregudes".

Després de beneides les bísties començaven les corregudes en que es provaven a córrer i donaven parades a "tota" des del cap d'avall fins al cap d'amunt del Pouàs, i el qui tenia comes les treia, perquè en aquells dies era una pretensió tenir una bona bístia, i sobre tot si era cosa de fredins que eren els animadors de la festa.

No totes les bísties que portaven a beneir es quedaven per a les corregudes, però totes les millors sempre feien qualche parada i si es juntaven dues o tres per provar-se quasi sempre hi havia missions posades i d'aquesta manera l'interés era més gros.

El Pouàs tenia unes condicions especials per fer-hi les beneides i per córrer tot el que les comes podien treure, i així es feia de la festa de Sant Antoni una festa ben pagesa, interessant i entretinguda.

En aquell temps el Pouàs era tan important com ho és avui, amb la mateixa amplària de les aceres però que estaven empedrades de pedres rodones duites de la vorera de mar, una cuneta a cada acera arplegava l'aigua de la pluja, a dins les cunetes de dalt a baix hi havia arbres ben grossos.

A les beneides hi acudia tot l'ajuntament que es posava a la part de baix, a on començaven les corregudes. Quan tot es trobava a

punt sortia el saig, l'amo en Martí Peixino, i amb el tambor feia un parell de crides dins el mateix Pouàs, ple de gent, advertint a tothom que no atravessàs el carrer pel perill que hi havia i ho feia d'aquesta manera: "Es fa saber a es poble, d'ordre del Sr. Alcalde, que van a començar ses beneides i corregudes de Sant Antoni i qui no vol pols que no vagi a s'era", tothom reia però s'ho prenién ben seriosament.

La darrera persona que cada any sortia a beneir qualche animal era l'Obrer de Sant Antoni, mestre Joan Serra, fuster i homo molt seriós i formal però que també li agradava la bulla i la festa; era un homo molt gran que fins i tot passava pena per caminar, però el dia de Sant Antoni sempre tenia qualche cosa per fer riure la gent i mig desfressat amb un moix, una rata un verdelol, una cadenera o un conill de rata dins una gàbia; sortia el darrer i feia com si volgués córrer, la qüestió era divertir-se i fer riure la gent que li feia mamballetes i el seu pas era l'anunci de que les corregudes havien acabat. He sentit a dir que temps enrera també anaven a beneir les guardes i parells de bísties amb el jou posat i qualche carro de parell, ple de gent jove i alegre.

Acabades les corregudes sense res de nou, no s'havia acabat la festa i un bon estol de joves, tots homos, acompanyaven "s'Obrer", Mestre Joan, fins a ca seva que es trobava al carrer del Vent, la casa tenia un portal ben ample de

portassa que feia més alt que el carrer i tenia unes portes que corrien sobre un rail i allà ell i el seu mosso, Mestre Pere Vallori, tenien amagats uns quans feixos de faies que començaven a reparar sense deixar que ningú no entràs i n'heu vistes d'empentes i mans a l'aire per tal d'arribar a una faia! allò pareixia un alborot però sols era una bulla pacífica i amistosa. Com que ja començava a fer fosca les faies s'encenien tot d'una i amb la faia encesa anaven a visitar Tonis i Tonines i a cantar Sant Antoni a ca els amics i coneguts, i vengà brufar amb bunyols i mistela i anar d'una casa a l'altra, sense cansar-se ni acabar mai de cantar gloses velles i noves i Visca Sant Antoni! així passaven una llarga vetllada pels carrers fins que estaven escanyats i omplint la fosca de faies enceses i de cançons a Sant Antoni.

N'hi havia que per més fer als que tenien més intenció, anaven a cantar Sant Antoni cavalcant amb les mateixes bísties que havien fet córrer a les beneides, amb les faies enceses i si tenien molta confiança entraven amb les bísties a dins la casa, i allò si que era una festa: crits, giscos, nervis i les bísties sense repòs, però a la fi tot acabava amb bona pau i amistat reforçada.

Moltes més coses podria recordar de la festa de Sant Antoni, però pens que ja n'hi ha prou. Que tot sia com una recordança dels bons costums dels padrins i a major glòria de Sant Antoni.

Expenedoria de Tabac nº 1 Can Benet

Recordatoris de ceràmica y vidre

per a Primeres Comunions, Noces, Batiaments, Aniversaris...
(10% de descompte en comandes a partir de 50 unitats).

Estampació gratuïta de puros.

Per a obsequi en aconeximents.

Regals

Esperam la vostra visita a:

C/ Joan Monjo March, 21

Teléf. 52 30 82

Sta Margalida

GESTORIA
Gaya

Via Francia, 6 - Tel. 85 04 31 - Fax 85 03 44
07458 - CA'N PICAFORT

AUTO ESCUELA

**Santa
Margarita**

Plaça de la Vila, 36 E - Tel. 52 34 08 - Fax 52 38 04
07450 - SANTA MARGARITA

**Almacén
distribuidor en
Balears**

**Conservas Pescado, Vegetales y Pesca
Salada**

Especialidades:

Anchoas del Cantábrico "El Velero" y "Rezumar"

Bacalao importación Islandia

C/ Juan Muntaner Bujosa, 29 C
Tel. y Fax 73 38 44
07011 PALMA

GRANJA BAR CALAFAT

Plaça de la Vila, 8 Tel. 52 31 48 Sta. Margalida

Informes y Reservas:

Tel. 52 37 11

**S'ALQUERIA Ofrece sus servicios
de cocina mallorquina y nacional
-MENU, y a la carta-**

TODOS LOS DIAS

excepto lunes por descanso del
personal.

Desde ahora en s'Alqueria le atendemos DIARIAMENTE, Visítenos!

Ctra. Sta Margarita - Ca'n Picafort, Km. 2,5

Tel. 52 37 11 - STA. MARGARITA - (Parking Propio)

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES - CONVENCIONES

Cobalear, S.A.

*Desitja a tots els margalidans una
molt bona FIRA D'ABRIL*

I es complau en poder-los atendre a:

Gremi Sabaters, 69 - Poligon industrial "Son Castelló"
07009 PALMA DE MALLORCA
Tels. 29 71 65 - 29 77 07

CENTRO ASESORAMIENTO EMPRESARIAL

José Trías, 13 - 1.º - Tel. 85 08 46 - 85 18 10 - CA'N PICAFORT

Son Real, patrimoni del nostre terme.

Per Rafel Bordoy

Son Real és una franja de territori que es troba entre la carretera del Port d'Alcúdia-Artà i la vorera de mar, i que s'esten des de Can Picafort i el Torrent de Son Bauló, fins a Son Serra de Marina i el Torrent de Na Borges. En un estudi de l'INESE, que fou la base del Catàleg d'Espais Naturals, fet el 1986, diu de Son Real que és una zona que en el seu estat actual és tan important per a la seva conservació com ho puguin ser el Cap del Pinar, l'Albufera o l'Albufereta; i molt menys conegut, i recomenaven la mateixa protecció que per als llocs anteriors amb la creació d'un Parc Nacional.

Son Real, un vertader patrimoni per a Santa Margalida i el seu terme, es pot contemplar des de dues vertents distintes i totes dues prou interessants: la històrica i la de reserva ecològica, a més del seu valor paisagístic.

Història

Dins el terme de Santa Margalida s'han inventariat 110 jaciments arqueològics, per part de la Conselleria de Cultura del Govern Balear, a part dels 43

inventariats per la Direcció General de Belles Arts el 1967. Sens dubte molts d'ells es troben a l'àrea de Son Real, destacant sobre tots la necròpolis.

La necròpolis és un lloc d'enterrament col·lectiu d'alguns pobles determinats de la població disseminada. Situada a la Badia d'Alcúdia, a uns dos kilòmetres a l'est de Can Picafort, anomenat el "Cementiri dels Fenicis".

La necròpolis de Son Real consta d'unes dues-centes tombes col·lectives de pedra, de formes rectangular, circular i absidal; que semblen petites reproduccions dels talaiots i les navetes de l'Edat de Bronze a Mallorca. Podria estar datada dels segles abans de la conquesta de les Balears per els romans, l'any 123 abans de Crist.

El científic francès, Jean Louis Colàs, el 1966, va dir de la necròpolis de Son Real que era un cementiri sense poble.

Ecologia i paisatge

El Torrent de Son Bauló i sobretot el de Son Real formen a la seva desembocadura, unes ries d'enorme riquesa ecològica i d'una gran bellesa paisagística.

Les dunes de Son Real, "Àrea Natural d'Especial Interés", segons l'actual Llei d'Espais Naturals, tenen una extensió de 1114 Hes. i formen un conjunt emblemàtic per raó de ser la darrera representació d'un tipus de costa irreplicable. Les dunes de Son Real s'n, encara avui, un paradís per a la flora i per a la fauna.

No hi ha dubte que el terme de Santa Margalida té a Son Real un lloc on les plantes que hi viuen, abundoses i d'espècies rares, són dignes d'una acurada protecció i d'un especial interès per als naturalistes. L'alfalç marí, el card marí, el borro, el gatovell, el fonoll marí i les concentracions del bellíssim lliri blanc o assutzena d'arenal, en són algunes de les mostres; així com la velutina o peu de milà; sense deixar de banda els pins, les savines, aladerns, mates llentriscleres, ullastres i el sotabosc de romaní, xiprell, el cirerer de Betlem i l'arbocera.

Pel que fa a la fauna cal tenir en compte el calàpet, la tortuga mediterrània, eriçons, mostels; i les aus com el tord, el

tudó, la tórtera, la perdiu; i algunes aus acuàtiques com l'agró blanc o la garsa de mar; els aucells també hi són abundants, el rupit la cucullada o el busqueret de coa llarga.

després de diverses campanyes duites a terme a la nostra Comunitat Autònoma, els partits polítics PP i UM que mantenen un desacord sobre aquest tema, conseguiren posar-se d'acord i

pecial Interés, (ANE) de Son Real.

La proposta contemplava, entre altres punts, els interessos privats de la zona i l'interés paisatgístic de l'àrea. Incluir en el futur parc els terrenys forestals a l'esquerra de la carretera Alcúdia- Artà, entre els torrents de Son Bauló i Na Borges, tal com figuraven a l'ANEI i excloent els terrenys de cultiu, i que la compra dels terrenys fos finançada pel Govern Balear, proposant la creació d'una taxa per turista de 300 o 400 pessetes i la contribució de l'Ajuntament de Santa Margarida al manteniment del Parc Natural.

La proposta fou aprovada per la unanimitat del consistori.

Curiosament a la mateixa sessió el Grup del PSOE va presentar una proposta, manifestada amb anterioritat, que l'ajuntament fes constar la seva oposició a la modificació de la Llei d'Espais Naturals, que hauria deixat sense protecció una bona part de Son Real, la proposta del Grup Socialista sols va tenir el suport del mateix grup i l'abstenció dels altres grups municipals.

Sortadament les coses han acabat més o manco bé i s'ha manifestat la preocupació del nostre consistori, sense excepcions, per a l'Àrea de Son Real, veurem a partir d'ara si sap aprofitar la riquesa ecològica i paisatgística d'aquell indret. ■

Sens dubte no acabariem d'anomenar tota la riquesa de les costes de Son Real i no cabria en la limitació d'aquest reportatge, del que si en podem estar segurs és de la gran bellesa que tenim dins el nostre terme i que qualsevol poble concienciat feria el que fos per tal de protegir-la.

La modificació de la Llei d'Espais Naturals tenia previst protegir tan sols 700 de les 1114 Hes. que té el conjunt. Finalment, i

augmentar considerablement la superfície a protegir a Son Real, la qual cosa consideram una bona notícia per al nostre municipi.

Pocs dies abans de que el Parlament Balear signàs l'acord d'una major protecció per a Son Real, en una sessió extraordinària del Ple Municipal de l'Ajuntament de Santa Margarida es va presentar una proposta de l'Alcaldia de sol·licitar al Parlament de les Illes Balears la creació d'un "Parc Natural a l'Àrea Natural d'Es-

ELECTRÓNICA CID

Venta de T.V. Color y Electrodomésticos en General
Primeras Marcas
Servicio Técnico Rápido

C/. Alba nº1 - CAN PICAFORT
Tel. 85 06 14

C/. Jovades nº 33 - STA MARGALIDA
Tel. 52 32 10

El control dels pares i el consum de drogues a les Balears.

La Secció de Promoció de la Salut del Servei d'Acció Social del Consell Insular de Mallorca, desenvolupa periòdicament estudis epidemiològics sobre consum de drogues entre la població juvenil de les Illes. En aquest cas, 720 joves d'ambdós sexes entre 16 i 18 anys han participat a un estudi sobre la relació existent entre el control familiar, interiorització de les normes i consum de drogues..

En general, i contradient un poc la impressió que els adults tenen de que els fills viuen de forma negativa el control que ells exerceixen, les dades de l'estudi indiquen que el 78% dels enquestats pensen que els seus pares mantenen un control adequat sobre ells. Les al.lotes pensen estar més controlades que els al.lots pels seus pares. Sols un 17% considera que els seus pares haurien de controlar-los menys i un 5% que els seus pares haurien de controlar-los més.

Els resultats de l'estudi posen de manifest que l'existència d'un control exterior i d'una interiorització de la norma correlacionen amb baix consum i amb retràs a la iniciació en l'ús de qualsevol droga legal o il·legal:

1) El control familiar, que ve determinat per l'existència de normes familiars que actuen com control extern de la conducta de l'individu, s'ha demostrat al nostre estudi estadísticament relacionat amb evitar o disminuir les probabilitats d'accés de l'individu a situacions d'oferta de droga.

2) La interiorització de la norma, és un mecanisme interessant perquè si es produeix en el jove la seva influència continuarà quan: per exemple, per edat, el subjecte quedi fora del control familiar. Així s'ha demostrat al nostre estudi que l'adequada interiorització de les normes és un element preventiu en

el consum de drogues, especialment il·legals. Amb tota probabilitat els processos educatius (especialment familiars) i aspectes relacionats amb una bona comunicació amb els pares són els responsables d'una bona internalització de la norma.

3) Tant l'absència de control com, per altra banda, un control excessiu i rígid condicionen, segons el nostre estudi, elevats consums de drogues. És a dir, si els pares abusen del control (essent intransigents i dominants) o no l'exerceixen (essent massa permissius i dèbils), hi ha més possibilitats de consum que si realitzen un exercici raonable i fir-

me de l'autoritat.

4) El control exterior com factor de protecció del consum de drogues disminueix per l'edat. D'aquí la importància de que el jove disposi de mecanismes interns de control, com una interiorització de la norma, que actuïn com factors de protecció en el moment en que es produeix l'oferta de drogues, neutralitzant la pressió de grup i afavorint la presa de decisions,

5) El control exterior actua més com factor de protecció als al.lots que a les al.lotes. Això és perquè la població femenina està més uniformement controlada.

6) Es podria pensar que a la nostra cultura probar l'alcohol no és específic de cap subgrup de la població; practicamente tothom a qualche moment ho consumeix. El que podem observar és que a major vigència del control extern o intern, més tard s'ha produït l'inici en el consum d'alcohol.

7) El consum familiar de

drogues és un altre dels factors de risc que no podem oblidar. Amajor consum familiar de drogues, major consum per part dels fills.

Els resultats del nostre estudi, que proporcionen dades sobre la connexió del control extern i la interiorització de la norma amb el consum de drogues, permeten replantejar-nos el paper educatiu dels pares i les seves implicacions en la prevenció. Moltes vegades els pares són incapaços de distingir entre l'exercici de l'autoritat i l'abús de poder. Altres vegades, volen evitar frustracions als seus fills o els preocupam massa que els seus fills sien distints dels demés, i així tendeixen a donar-los tot el que demanen.

Però, segons les nostres dades, és evident que el tema de l'exercici de l'autoritat per part dels pares ha de ser reconsiderat. La prevenció hauria de tenir en compte el millorar la informació dels pares sobre aquests temes, així com dotar-los de majors facilitats de comu-

nicaió entre ells, de forma que puguin contrastar els criteris uns amb els altres, de reassegurar-se mutuament, i lograr assumir el rol que s'espera d'ells, rol que té que veure amb l'establiment per una banda de normes familiars que actuïn a nivell de control extern, i per l'altra, d'unes òptimes condicions familiars que permetin al nin una adequada interiorització de les normes, facilitant-los així el procés de maduresa de la seva personalitat, i prevenint d'aquesta manera possibles consums de drogues durant l'adolescència.

La tasca preventiva està en assegurar l'existència, per mínima que sia, d'aquest necessari control sobre els individus, però també en assegurar que aquest control pugui ésser assumit per l'individu com cosa seva, convertint-se així la norma en un factor de protecció molt més eficaç.

Serveis Socials de l'ajuntament de Santa Margalida

PEUGEOT 306

EL RIVAL

Venga a probarlo a nuestros talleres
(Sábado por la mañana abierto)

  **PEUGEOT
TALBOT**

JOSE PERELLO GAYA

MIGUEL ORDINAS, S.N. - TEL. 523160 - FAX 523714
07450 - SANTA MARGARITA

**A su servicio con todas nuestras
energías.**

